

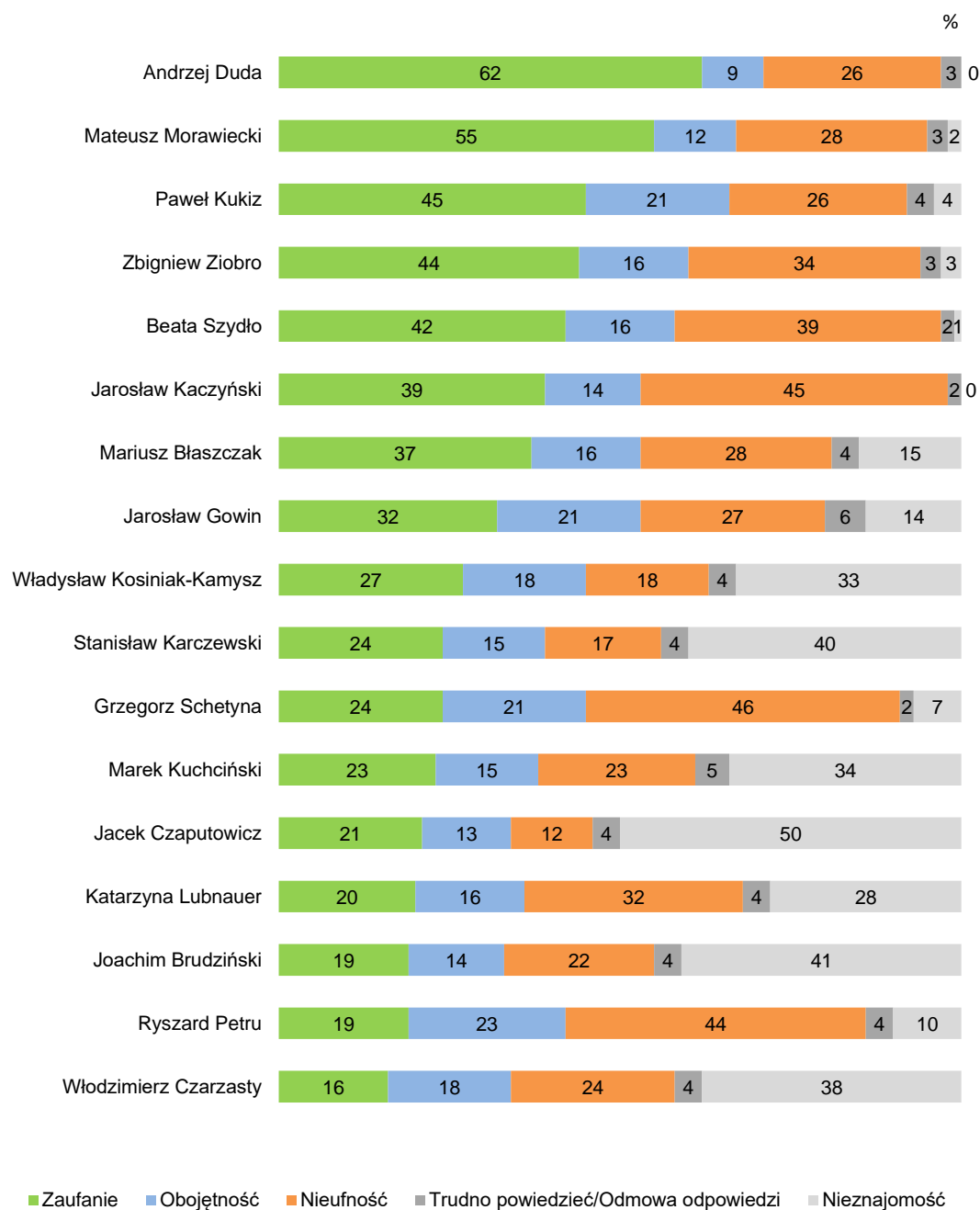
Zaufanie do polityków w grudniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w grudniu

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (343) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich face-to-face wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 29 listopada – 9 grudnia 2018 roku na liczącej 942 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W naszych badaniach na liście ocenianych polityków zawsze znajdują się: prezydent RP, marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz szefowie głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom – staramy się uwzględnić inne znaczące w danym okresie postaci sceny politycznej, zarówno spośród polityków parlamentarnych, strony rządowej i opozycyjnej, jak i polityków pozaparlamentarnych. Ankietowani oceniają poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5).

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych polityków w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określone są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych polityków oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen na skali zaufania wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

W grudniu¹ nie obserwowaliśmy poważniejszych przetasowań w rankingu zaufania do osób aktywnych w życiu publicznym. Podobnie jak w poprzednich miesiącach, najwyższym poziomem zaufania wśród polityków, o których pytamy, cieszy się prezydent Andrzej Duda. Zaufanie do niego deklaruje 62% badanych, a nieufność – 26%. Na drugim miejscu wśród uwzględnionych osób publicznych znalazł się premier Mateusz Morawiecki. Ufa mu ponad połowa (55%) respondentów, więcej niż jedna czwarta (28%) wyraża nieufność.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (343) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich face-to-face wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 29 listopada – 9 grudnia 2018 roku na liczącej 942 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Na kolejnych miejscach, z dość zbliżonymi wynikami, znaleźli się lider ruchu Kukiz'15 Paweł Kukiz, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro oraz wicepremier Beata Szydło (odpowiednio 45%, 44% i 42% deklaracji zaufania). Różni ich poziom deklaracji nieufności: wobec Pawła Kukiza wyraża ją 26% respondentów, wobec Zbigniewa Ziobry 34%, a wobec Beaty Szydło – 39%. Odsetek ankietowanych ufających byłej premier jest więc obecnie jedynie nieznacznie większy od wyrażających brak zaufania.

Nieufność przeważa za to w przypadku polityka zajmującego kolejne miejsce w klasyfikacji – prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego. Deklaruje ją 45% respondentów, ufa mu 39%.

Kolejne miejsca w grudniowym rankingu zajęli dwaj ministrowie rządu premiera Morawieckiego: minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak oraz wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin. Pierwszemu z nich ufa 37% badanych (przy 28% wyrażających brak zaufania), drugiemu – 32% (przy 27% deklaracji nieufności). Są to politycy rozpoznawani przez zdecydowaną większość Polaków, chociaż nie aż tak powszechnie jak wymienieni wyżej.

Okolo jednej czwartej respondentów zadeklarowało, że darzy zaufaniem lidera PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza (27%), marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego (24%) oraz marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego (23%). W przypadku dwóch pierwszych zaufanie przeważa nad nieufnością, a w przypadku ostatniego – ich poziom jest wyrównany. Podobny odsetek badanych ufa także liderowi PO Grzegorzowi Schetynie (24%), ale w jego przypadku wyraźnie przeważa nieufność (46%).

Mniej więcej jedna piąta respondentów ufa ministrowi spraw zagranicznych Jackowi Czaputowiczowi (21%), przewodniczącej Nowoczesnej Katarzynie Lubnauer (20%), ministrowi spraw wewnętrznych i administracji Joachimowi Brudzińskiemu (19%) oraz Ryszardowi Petru (19%), który wrócił na pierwsze strony gazet dzięki powołaniu nowej partii – Teraz! Jednak ze względu na różnice w rozpoznawalności bilans zaufania i nieufności do tych polityków kształtuje się bardzo różnie. W przypadku ministra Czaputowicza, którego nie zna 50% badanych, zaufanie wyraźnie przeważa nad nieufnością. W przypadku ministra Brudzińskiego (którego nieznajomość deklaruje 41% respondentów) są one niemal wyrównane, z lekką przewagą nieufności. Z kolei zarówno Katarzynie Lubnauer, jak i Ryszardowi Petru, których nie rozpoznaje odpowiednio 28% i 10% badanych, nie ufa znacząco więcej respondentów, niż deklaruje zaufanie.

Najmniej deklaracji zaufania ze wszystkich polityków uwzględnionych w badaniu zbiera przewodniczący SLD Włodzimierz Czarzasty (16%).

Największą nieufność Polaków budzą niezmiennie liderzy dwóch najsilniejszych ugrupowań na scenie politycznej – Grzegorz Schetyna (46% badanych wyraża nieufność wobec tego polityka) oraz Jarosław Kaczyński (45%). W tym miesiącu dołączył do nich także Ryszard Petru (44%), którego w ostatnim roku nie uwzględnialiśmy w rankingu. Jak się okazuje, jego odbiór społeczny właściwie nie zmienił się w tym okresie – odsetki respondentów, którzy mu ufają, i tych, którzy deklarują brak zaufania wobec niego, są niemal identyczne, jak w grudniu 2017 roku.

Sporo deklaracji nieufności zebrali także Beata Szydło (39%), Zbigniew Ziobro (34%) oraz Katarzyna Lubnauer (32%).

Po ubiegłomiesięcznych wzrostach deklaracji zaufania do wielu osób aktywnych w życiu publicznym, w grudniu obserwujemy spadki. Jedynym politykiem, który nie zanotował spadku zaufania okazał się Włodzimierz Czarzasty. Najwięcej stracili Jarosław Gowin (6 punktów procentowych) oraz Andrzej Duda (5 punktów). Po 4 punkty procentowe deklaracji zaufania stracili także Jarosław Kaczyński, Stanisław Karczewski, Jacek Czaputowicz, Katarzyna Lubnauer i Joachim Brudziński.

Z kolei największy wzrost deklaracji nieufności zanotowaliśmy w przypadku Katarzyny Lubnauer (6 punktów procentowych) oraz Jarosława Gowina (4 punkty).

Zmiany te w większości nie oznaczają istotnego spadku zaufania w perspektywie ostatnich miesięcy. Jedynymi wynikami wyraźnie odbiegającymi *in minus* w stosunku do obserwowanych w tym roku są notowania Beaty Szydło, Katarzyny Lubnauer oraz Andrzeja Dudy.

TABELA 1

	Zaufanie		Niefność		Obojętność	Nieznajomość
	XII '18	zmiana od XI '18	XII '18	zmiana od XI '18		
w procentach						
Andrzej Duda	62	-5	26	3	9	0
Mateusz Morawiecki	55	-3	28	3	12	2
Paweł Kukiz	45	-1	26	2	21	4
Zbigniew Ziobro	44	-2	34	-1	16	3
Beata Szydło	42	-	39	-	16	1
Jarosław Kaczyński	39	-4	45	3	14	0
Mariusz Błaszczak	37	-3	28	2	16	15
Jarosław Gowin	32	-6	27	4	21	14
Władysław Kosiniak-Kamysz	27	-3	18	1	18	33
Stanisław Karczewski	24	-4	17	1	15	40
Grzegorz Schetyna	24	-2	46	1	21	7
Marek Kuchciński	23	-3	23	3	15	34
Jacek Czaputowicz	21	-4	12	3	13	50
Katarzyna Lubnauer	20	-4	32	6	16	28
Joachim Brudziński	19	-4	22	2	14	41
Ryszard Petru	19	-	44	-	23	10
Włodzimierz Czarzasty	16	1	24	2	18	38

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której –5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką niefność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, niefność – wskazania punktów od –1 do –5, obojętność – 0

W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2017	2018											
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
M. Błaszczak	34	43	40	39	40	38	38	38	40	42	39	40	37
J. Brudziński	-	22	24	20	22	20	19	19	21	24	20	23	19
J. Czaputowicz	-	-	20	21	24	24	21	19	-	23	20	25	21
W. Czarzasty	14	15	16	15	17	18	16	16	15	15	15	15	16
A. Duda	74	73	72	69	70	68	69	68	66	68	66	67	62
J. Gowin	34	39	38	30	33	33	32	32	34	34	31	38	32
J. Kaczyński	38	42	42	41	42	39	41	39	41	41	41	43	39
S. Karczewski	23	27	28	24	28	26	26	24	27	29	22	28	24
W. Kosiniak-Kamysz	31	32	31	30	30	31	29	29	26	29	28	30	27
M. Kuchciński	23	28	27	25	27	24	25	23	26	27	23	26	23
P. Kukiz	49	48	49	48	48	50	52	48	53	52	50	46	45
K. Lubnauer	29	27	24	26	25	23	22	24	22	23	24	24	20
M. Morawiecki	47	68	64	60	61	59	57	57	57	57	54	58	55
R. Petru	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
G. Schetyna	21	23	22	21	21	25	20	23	23	23	23	26	24
B. Szydło	56	61	58	52	49	46	48	49	48	48	46	-	42
Z. Ziobro	41	48	46	44	49	45	45	43	49	48	47	46	44

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2017	2018											
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
M. Błaszczak	31	28	25	27	25	28	26	24	27	23	27	26	28
J. Brudziński	-	18	17	19	17	20	20	18	21	16	19	20	22
J. Czaputowicz	-	-	5	7	6	10	8	9	-	8	10	9	12
W. Czarzasty	21	21	20	20	20	20	18	17	20	21	18	22	24
A. Duda	16	17	17	19	18	18	20	20	21	22	24	23	26
J. Gowin	25	22	24	34	30	28	28	28	25	27	28	23	27
J. Kaczyński	49	43	45	42	41	44	42	44	42	43	44	42	45
S. Karczewski	18	15	15	17	15	18	17	17	17	15	17	16	17
W. Kosiniak-Kamysz	14	14	13	16	14	15	13	13	16	16	18	17	18
M. Kuchciński	22	19	17	21	20	25	21	22	22	21	24	20	23
P. Kukiz	22	23	23	24	21	20	20	21	19	19	21	24	26
K. Lubnauer	18	26	25	25	24	27	26	22	27	24	24	26	32
M. Morawiecki	15	11	13	19	17	20	21	21	24	25	28	25	28
R. Petru	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44
G. Schetyna	48	50	48	51	46	44	47	43	45	45	47	45	46
B. Szydło	30	26	28	32	35	36	35	34	34	35	37	-	39
Z. Ziobro	39	34	34	35	33	36	34	34	32	32	34	35	34

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen na skali zaufania, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Także w tym ujęciu najwyższy wynik wśród polityków uwzględnionych w badaniu osiąga Andrzej Duda, ze średnią na skali zaufania wynoszącą 1,25 punktu. Oznacza to, że w jego przypadku oceny pozytywne wyraźnie przeważają nad negatywnymi. Pozytywnie oceniany jest również Mateusz Morawiecki (średnia 0,81). Na trzecim miejscu znalazł się (rozpoznawany przez mniejszy odsetek badanych) Jacek Czaputowicz (średnia 0,49).

Mniej jednoznacznie, chociaż też raczej pozytywnie, oceniani są Paweł Kukiz (średnia 0,37), Stanisław Karczewski (średnia 0,23) oraz Władysław Kosiniak-Kamysz (0,23). Pozytywne oceny na skali zaufania nieco przeważają w przypadku Mariusza Błaszczaka (średnia 0,11) oraz Zbigniewa Ziobro (średnia 0,10).

Średnie wyniki bliskie środka skali uzyskują Jarosław Gowin (średnia -0,03) oraz Beata Szydło (-0,04). W przypadku Jarosława Gowina jest to efekt koncentracji odpowiedzi znacznej części badanych na środku skali, a więc w punkcie wyrażającym stosunek neutralny (27% rozpoznających go respondentów wybiera punkt „0”). Z kolei Beata Szydło podobny średni wynik uzyskuje w wyniku równoważenia się ocen negatywnych i pozytywnych (odpowieź „0” wskazuje 16% rozpoznających ją badanych).

W przypadku Marka Kuchcińskiego (średnia -0,30), Joachima Brudzińskiego (średnia -0,40) oraz Jarosława Kaczyńskiego (-0,49) nieufność wyraźniej przeważa nad zaufaniem. Jeszcze bardziej widoczna jest ona w nastawieniu respondentów do Włodzimierza Czarzastego (średnia -0,70) i Katarzyny Lubnauer (średnia -0,97). W tym ujęciu najgorzej odbieranymi politykami okazują się dwaj liderzy partii opozycyjnych – Grzegorz Schetyna (średnia -1,27) oraz Ryszard Petru (średnia -1,37).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w grudniu 2018 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Także w tym ujęciu obserwujemy spadki zaufania do osób aktywnych publicznie. Istotne statystycznie spadki średnich na skali zaufania zanotowaliśmy w odniesieniu do Jacka Czaputowicza, Joachima Brudzińskiego, Mateusza Morawieckiego, Katarzyny Lubnauer oraz Jarosława Gowina.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	XI 2018	XII 2018	Różnica
Włodzimierz Czarzasty	-0,67	-0,70	-0,03
Grzegorz Schetyna	-1,23	-1,27	-0,04
Zbigniew Ziobro	0,20	0,10	-0,07
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,34	0,23	-0,11
Paweł Kukiz	0,54	0,37	-0,17
Mariusz Błaszczak	0,36	0,11	-0,25
Andrzej Duda	1,54	1,25	-0,29
Jarosław Kaczyński	-0,20	-0,49	-0,29
Jarosław Gowin	0,28	-0,03	-0,32*
Marek Kuchciński	0,02	-0,30	-0,32
Stanisław Karczewski	0,57	0,23	-0,34
Katarzyna Lubnauer	-0,59	-0,97	-0,38*
Mateusz Morawiecki	1,21	0,81	-0,40*
Joachim Brudziński	0,01	-0,40	-0,41*
Jacek Czaputowicz	0,93	0,49	-0,44*

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

***

W grudniu zanotowaliśmy spadek zaufania do niemal wszystkich polityków uwzględnionych w badaniu, widoczny zarówno na poziomie odsetków deklaracji zaufania i nieufności, jak i średnich na skali zaufania. Ponieważ jednak były to spadki dość równomierne, nie wpłynęły w większym stopniu na relatywne pozycje w rankingu. Największym zaufaniem wciąż cieszą się prezydent i premier, którym ufa ponad połowa badanych. Z kolei nieufność największej części respondentów (niemal połowy) wzbudzają Grzegorz Schetyna, Jarosław Kaczyński oraz Ryszard Petru.

Opracował

Antoni Głowacki